

opusdei.org

Posolstvo Svätého Otca Benedikta XVI. na Pôstne obdobie 2008

V príležitosti začiatku pôstného obdobia Svätý Otec nás vyzýva objaviť hodnotu nášho kresťanského života a uvažuje o almužne.

21.03.2008

Drahí bratia a sestry!

1. Každoročne nám Pôstne obdobie ponúka vhodnú príležitosť hlbšie sa

zamyslieť nad zmyslom a hodnotou nášho kresťanského života a znovu objaviť Božie milosrdenstvo, aby sme sa aj my stali milosrdnejšími voči našim bratom. V Pôstnom období Cirkev ponúka niektoré osobitné záväzky, ktoré by mali veriacich v tomto procese vnútornej obnovy konkrétne sprevádzať. Sú to: modlitba, pôst a almužna. Toho roku by som sa chcel v obvyklom pôstnom posolstve zamyslieť nad praxou dávania almužny, ktorá predstavuje konkrétny spôsob, ako pomáhať núdznym, a zároveň je asketickým cvičením na oslobodenie sa od pripútanosti k pozemským dobrám. Aká silná je príťažlivosť materiálneho bohatstva a aké rázne musí byť naše rozhodnutie neurobiť si z neho modlu, to jasne potvrdzuje Ježiš: „Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone“ (Lk 16, 13).

Almužna nám pomáha víťaziť nad týmto neustálym pokušením,

vychováva nás, aby sme vychádzali v ústrety potrebám bližných a delili sa s druhými o to, čo z Božej dobroty vlastníme. Na to sú zamerané aj špeciálne zbierky pre chudobných, ktoré sa počas Pôstneho obdobia konajú v mnohých častiach sveta. Takto sa vnútorné očisťovanie spája s gestom cirkevného spoločenstva, ako to bolo už v prvotnej Cirkvi. Svätý Pavol o tom hovorí vo svojich listoch, keď spomína zbierku pre spoločenstvo v Jeruzaleme (porov. 2 Kor 8 – 9; Rim 15, 25 – 27).

2. Podľa evanjeliového učenia nie sme vlastníkami, ale len správcami dobier, ktoré máme: preto ich nemôžeme považovať za nedotknuteľný majetok, ale za prostriedok, cez ktorý Pán každého z nás volá, aby sme sa stali voči svojim bližným sprostredkovateľmi jeho prozreteľnej starostlivosti. Ako pripomína Katechizmus Katolíckej cirkvi, materiálne dobrá majú na

základe ich univerzálneho určenia sociálnu hodnotu (porov. 2404).

V evanjeliu Ježiš veľmi jasne napomína tých, ktorí vlastnia a používajú pozemské bohatstvá len pre seba. Zoči-voči masám, ktoré majú všetkého nedostatok a trpia hladom, nadobúdajú slová sv. Jána tón tvrdej výčitky: „Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska?“ (1 Jn 3, 17). Ešte dôraznejšie zaznieva výzva na delenie sa v krajinách, kde tvoria väčšinu populácie kresťania, lebo tam majú voči mnohým núdnym a opusteným väčšiu zodpovednosť. Pomáhať im je však v prvom rade povinnosťou vyplývajúcou zo spravodlivosti, až potom skutkom milosrdenstva.

3. Evanjelium nám ukazuje charakteristickú vlastnosť kresťanskej almužny: musí byť

skrytá. „Nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá,“ hovorí Ježiš, „aby tvoja almužna zostala skrytá“ (Mt 6, 3 – 4). Pričom krátko predtým povedal, že nemáme konať dobré skutky pre pochvalu, aby sme neriskovali, že prideme o nebeskú odmenu (porov. Mt 6, 1 – 2). Apoštolovi ide o to, aby sa všetko konalo na väčšiu Božiu slávu. Ježiš upozorňuje: „Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach“ (Mt 5, 16). Všetko sa teda má robiť na Božiu slávu, nie na našu.

Nech toto vedomie, bratia a sestry, sprevádza každý váš skutok pomoci blížnemu, aby sa zabránilo tomu, že sa stane pre vás len prostriedkom, ako vyniknúť. Ak pri konaní nejakého dobrého skutku nemáme za cieľ Božiu slávu a opravdivé dobro bratov, ale zameriavame sa skôr na osobný zisk alebo jednoducho pochvalu, nezodpovedá to evanjeliu.

V modernej spoločnosti charakterizovanej obrazovou kultúrou treba byť ostražitými pred týmto opakujúcim sa pokušením. Evanjeliová dobročinnosť nie je len filantropiou: skôr ide o konkrétne vyjadrenie milosrdnej lásky, teologálnu cnosť vyžadujúcu si vnútorné obrátenie k láske k Bohu a k blížnym, nasledovanie Ježiša Krista, ktorý svojou smrťou na kríži seba samého obetoval za nás. Ako neďakovať Bohu za toľkých ľudí, ktorí v tichosti, ďaleko od reflektorov mediálnej spoločnosti, uskutočňujú v tomto duchu veľkodušné skutky pomoci blížnemu v núdzi? A len málo osoží, ak dávame vlastné imanie druhým, keď sa naše srdce pre to nadúva márnou slávou: a tak ten, kto vie, že Boh „vidí aj v skrytosti“ a v skrytosti dáva odmenu, nehľadá ľudské uznanie za vykonané skutky milosrdenstva.

4. Sväté písmo nás vyzýva, aby sme o almužne uvažovali v hlbšom pohľade, presahujúcom čisto materiálny rozmer, a učí nás, že väčšia radosť je dávať, ako dostávať (porov. Sk 20, 35). Keď konáme s láskou, vyjadrujeme pravdu o našom bytí: neboli sme stvorení pre seba samých, ale pre Boha a pre bratov (porov. 2 Kor 5, 15). Zakaždým, keď sa z lásky k Bohu delíme o naše dobrá s núdzným blížnym, zakusujeme, že plnosť života pochádza z lásky a že všetko sa nám vracia ako požehnanie vo forme pokoja, vnútorného uspokojenia a radosti. Nebeský Otec nám odplatí naše almužny svojou radosťou. A navyše: sv. Peter medzi duchovnými plodmi almužny menuje odpustenie hriechov. „Láska“ – píše – „zakrýva množstvo hriechov“ (1 Pt 4, 8). Ako to často opakuje pôstna liturgia, Boh ponúka nám hriešnikom možnosť odpustenia. Na jeho prijatie nás pripravuje to, keď sa podelíme s

chudobnými o naše vlastníctvo. V tejto chvíli myslím na všetkých tých, ktorí nesú ťarchu spáchaného zla, a práve preto sa cítia ďaleko od Boha, zahanbení a takmer neschopní utiekať sa k nemu. Almužna nás približuje k druhým, približuje nás k Bohu, a tým sa môže stať nástrojom opravdivej konverzie a zmierenia s ním a s bratmi.

5. Almužna vychováva k láskyplnej veľkodušnosti. Svätý Giuseppe Benedetto Cottolengo mal vo zvyku odporúčať: „Nikdy nepočítajte mince, ktoré dávate. Preto vždy vravievam: ak pri dávaní almužny ľavá ruka nemá vedieť, čo robí pravá, ani pravá nemá vedieť, čo robí ona sama“ (Detti e pensieri, Edilibri, č. 201). V tejto súvislosti je veľmi charakteristický evanjeliový príbeh o vdove, ktorá vo svojej biede hodila do chrámovej pokladnice „všetko, čo mala, celé svoje živobytie“ (Mk 12, 44). Jej malá a bezvýznamná minca sa stala

výrečným symbolom: táto vdova nedáva Bohu niečo zo svojho prebytku. Nie to, čo má, ale dáva to, čím je. Dáva samu seba.

Tento dojemný príbeh je zaradený do rozprávania o dňoch, ktoré bezprostredne predchádzali Ježišovo utrpenie a smrť, ako poznamenáva sv. Pavol. Ide o toho Ježiša, ktorý sa stal chudobným, aby nás svojou chudobou obohatil (porov. 2 Kor 8, 9). Sám seba dal za nás. Pôstne obdobie nás aj prostredníctvom dávania almužny vedie k tomu, aby sme nasledovali jeho príklad. V jeho škole sa môžeme naučiť urobiť z nášho života dar. Keď ho nasledujeme, učíme sa byť pripravení nielen dávať to, čo vlastníme, ale dávať samých seba. Či vari sa celé evanjelium nedá zhrnúť do jediného prikázania lásky? Pôstna prax dávania almužny sa teda stáva prostriedkom na prehĺbenie nášho povolania byť kresťanmi. Keď kresťan

nezištne obetuje sám seba, svedčí o tom, že zákony života nediktujú materiálne bohatstvá, ale láska. To, čo dáva almužne hodnotu, je teda láska, ktorá inšpiruje rôzne formy daru, podľa možností a podmienok každého jednotlivca.

6. Drahí bratia a sestry, Pôstne obdobie nás pozýva, aby sme sa aj prostredníctvom dávania almužny duchovne „trénovali“, aby sme tak rástli v láske a spoznávali v chudobných samotného Krista. V Skutkoch apoštolov sa píše, že apoštol Peter povedal chromému, ktorý žiadal pri dverách chrámu o almužnu: „Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: v mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!“ (Sk 3, 6). Almužnou dávame niečo materiálne, čo je však znakom väčšieho daru, ktorý môžeme druhým ponúknuť ohlasovaním a svedectvom o Kristovi, v ktorého mene je pravý život. Toto obdobie je

preto charakterizované osobným i spoločným úsilím primknúť sa ku Kristovi, aby sme sa stali svedkami jeho lásky. Mária, Pánova Matka a verná služobnica, nech pomáha veriacim, vyzbrojeným modlitbou, pôstom a dávaním almužny, viesť pôstny „duchovný zápas“, aby tak obnovení na duchu išli v ústrety sláveniu veľkonočných sviatkov. S týmto želaním s radosťou všetkým posielam svoje apoštolské požehnanie.

Vo Vatikáne 30. októbra 2007

Benedikt XVI.

.....